

Огляд процедури відкриття закладу громадського харчування

Відповідно до Закону України “Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів” заклад громадського харчування – це ресторан, бар, кафе, їдальня, закуочна, піцерія, кулінарія, кіоск чи інший заклад, що забезпечує харчуванням невизначену кількість фізичних осіб, не залежить від територіальних ознак (місця) провадження господарської діяльності з громадського харчування та ступеня доступності харчування будь-яким особам.

Організація бізнесу.

Відкрити заклад громадського харчування може лише суб’єкт господарювання. В іншому випадку – це може трактуватися контролюючими органами як здійснення господарської діяльності без державної реєстрації як суб’єкта господарювання, що передбачає накладення штрафу у розмірі від 17 000 до 34 000 гривень. Законодавчих обмежень щодо організаційно – правової форми (ФОП чи юридична особа) для здійснення господарської діяльності з надання послуг харчування немає, проте варто обирати з основних форм господарювання в Україні.

При здійсненні державної реєстрації суб’єкта господарювання обов’язковою вимогою є тільки зазначення в заяві про державну реєстрацію відповідного суб’єкта господарювання, яка подається суб’єкту держреєстрації, коду КВЕД – 56.10 “Діяльність ресторанів, надання послуг мобільного харчування”.

Податковий облік

З ціллю оподаткування результатів здійснення господарської діяльності з надання послуг харчування суб’єкт господарювання може перебувати як на загальній, так і застосовувати спрощену систему оподаткування з врахуванням вимог Податкового кодексу України. Варто пам’ятати при здійсненні реалізації алкогольних напоїв суб’єкт господарювання стає платником акцизного податку.

Заклад

Згідно інформації, викладеної в листі Міністерства зовнішніх економічних відносин та торгівлі України від 09 вересня 1998 року заклади громадського харчування поділяються на:

Тип закладу	Клас закладу	Характеристика
Ресторан	«перший»	Заклад з високим рівнем комфорту, матеріально-технічного оснащення, кваліфікації працівників, широким асортиментом страв складного приготування, включаючи фірмові, винно-горілчані, тютюнові та кондитерські вироби, з підвищеним рівнем обслуговування в поєднанні з організацією відпочинку споживачів
	«вищий»	
Бар	«люкс»	Заклад з барною стійкою, що реалізує алкогольні, безалкогольні, змішані алкогольні та безалкогольні напої, закуски, десерти, кондитерські та булочні вироби, покупні товари

Кафе		Заклад з обмеженим порівняно з рестораном асортиментом страв, вино-горілчаних напоїв, тютюнових, булочних, кондитерських виробів та покупних товарів
Їдальня		Заклад (загальнодоступний або такий, що обслуговує певний контингент споживачів) з різноманітним асортиментом страв, булочних, кондитерських виробів та покупних товарів
Закусочна		Заклад з обмеженим асортиментом страв нескладного приготування, призначений для швидкого обслуговування споживачів
Буфет		Підприємство, обладнане буфетною стійкою, яке реалізує обмежений асортимент готових страв, напоїв, борошняних кондитерських та булочних виробів, покупних товарів
Магазин виробів	кулінарних	Не розшифровано
Кафетерій		Заклад самообслуговування з асортиментом страв нескладного приготування та напоїв, торговельний зал якого обладнано торговельно-технологічним обладнанням, призначеним для роздачі їжі
Фабрика-кухня		Заклад, призначений централізовано готувати та поставляти готову до вживання їжу до різних місць
Фабрика-заготівельня		Заклад, призначений для механізованого виробництва власної продукції та централізованого забезпечення нею інших закладів та об'єктів роздрібною торгівлі

Ліцензія

Законом України "Про ліцензування видів господарської діяльності" не передбачено для здійснення господарської діяльності з надання послуг харчування отримання ліцензії, проте торгівля алкогольними напоями потребує ліцензії. Відповідно до статті 15 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» від 19.12.1995 торгувати в роздріб алкогольними напоями (крім столових вин) можуть суб'єкти господарювання всіх форм власності, у т. ч. виробники, якщо мають ліцензії. З метою отримання ліцензії, уповноважена особа суб'єкта господарювання має подати чи надіслати рекомендованим листом заяву до Головного

управління ДФС за місцем провадження торговельної діяльності або передати заяву через центри обслуговування платників (ЦОП), створені в ДПІ. Ліцензії на право роздрібною торгівлі алкогольними напоями і тютюновими виробами видають окремо на кожне місце торгівлі. У заяві про видачу ліцензій зазначають вид господарської діяльності (роздрібна торгівля алкогольними напоями або тютюновими виробами), адресу місця торгівлі та інші дані, зокрема перелік РРО (КОРО), які є в місці торгівлі, а також інформація про них. Ліцензію видають на один рік. Після закінчення строку дії ліцензії слід отримати нову. Плата за ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, крім сидру та перрі (без додання спирту), становить 8000 грн. на кожний окремий, зазначений в ліцензії електронний контрольно-касовий апарат (книгу обліку розрахункових операцій), що знаходиться у місці торгівлі.

Дозвільні документи та процедури

Декларація відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Починати роботу в приміщенні без дозволу органів державного пожежного нагляду забороняється (згідно статті 57 Кодексу цивільного захисту). Процедура видачі дозволу на початок роботи встановлена Порядком, затвердженим постановою КМУ від 05.06.13 р. № 440. За місцем знаходження об'єкта нерухомості державному адміністраторові або територіальному органу державної служби надзвичайних ситуацій подається або направляється рекомендованим листом декларація відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Починати господарську діяльність можна з дня реєстрації декларації. Декларація не подається: у разі використання торговельних місць, кіосків та контейнерів, якщо їх розміщено на ринку відповідно до схеми, погодженої з органом державного пожежного нагляду; орендарем об'єкта нерухомості (особою, яка використовує об'єкт нерухомості за цивільно-правовим договором, що не передбачає перехід права власності на такий об'єкт) за умови, що декларацію на об'єкт нерухомості зареєстровано його власником; у разі використання об'єктів, що в установленому законодавством порядку приймаються в експлуатацію після завершення будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту. Проведення вимірювання опору ізоляції електромереж. Протокол вимірювання опору ізоляції є найважливішим документом Технічного звіту електролабораторії, інформаційний зміст якого викриває всі невідповідності стану ізоляції електромереж будь-якого об'єкту до діючих норм та правил Пожежної Безпеки України. Даний протокол вимірювання опору ізоляції є обов'язковою складовою документації, яка повинна надаватися на вимогу контролюючих органів під час кожної перевірки та містити в собі фактичні дані про стан електропроводки об'єкта. Отримання посвідчення суб'єктом господарювання за результатами навчання з питань пожежної безпеки.

Погодження режиму роботи закладу. Згідно з підпунктом 4 пункту «б» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до делегованих повноважень органів сільських, селищних, міських рад в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку віднесено встановлення за погодженням з власниками зручного режиму роботи розташованих на відповідній території підприємств, установ та організацій сфери обслуговування незалежно від форм власності.

Погодження розміщення вивіски здійснюється з органами місцевого самоврядування.

Дозвіл на зовнішню рекламу. Відповідно до Закону України «Про рекламу» надається органами місцевого самоврядування у порядку, визначеному чинним законодавством України.

Реєстрація потужності. Відповідно до Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів» та наказу Міністерства аграрної політики України «Про

затвердження Порядку проведення державної реєстрації потужностей, ведення державного реєстру потужностей операторів ринку та надання інформації з нього заінтересованим суб'єктам.

Персонал

Відповідно до Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24 липня 2002 року №219, працівники, які займаються виробництвом, зберіганням, а також продажем харчових продуктів і продовольчої сировини, зобов'язані мати професійну спеціальну освіту (підготовку). Усі працівники, зайняті в ресторанному господарстві, проходять медичне обстеження в установленому законодавством порядку, результати якого відображаються в їх особових медичних книжках.

Продукція

Заклади громадського харчування розробляють асортимент своєї продукції керуючись збірниками рецептур.

Асортимент продукції затверджується суб'єктом господарювання самостійно. Ціни реалізації виробів у ресторанному господарстві визначаються методом калькуляції. Згідно з пункту 3.4 Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24 липня 2002 року №219, у меню зазначаються перелік блюд, кулінарних, борошняних кондитерських, булочних виробів і напоїв власного виробництва, вихід та ціна однієї порції. Наявність меню обов'язкова в усіх закладах ресторанного господарства з будь-яким методом обслуговування відвідувачів (при самообслуговуванні, обслуговуванні офіціантами та комбінованому обслуговуванні). Пунктом 3.9 Правил роботи закладів (підприємств) ресторанного господарства, затверджених наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 24 липня 2002 року №219, заборонено встановлювати мінімум вартості замовлення та пропонувати споживачу обов'язковий асортимент продукції.